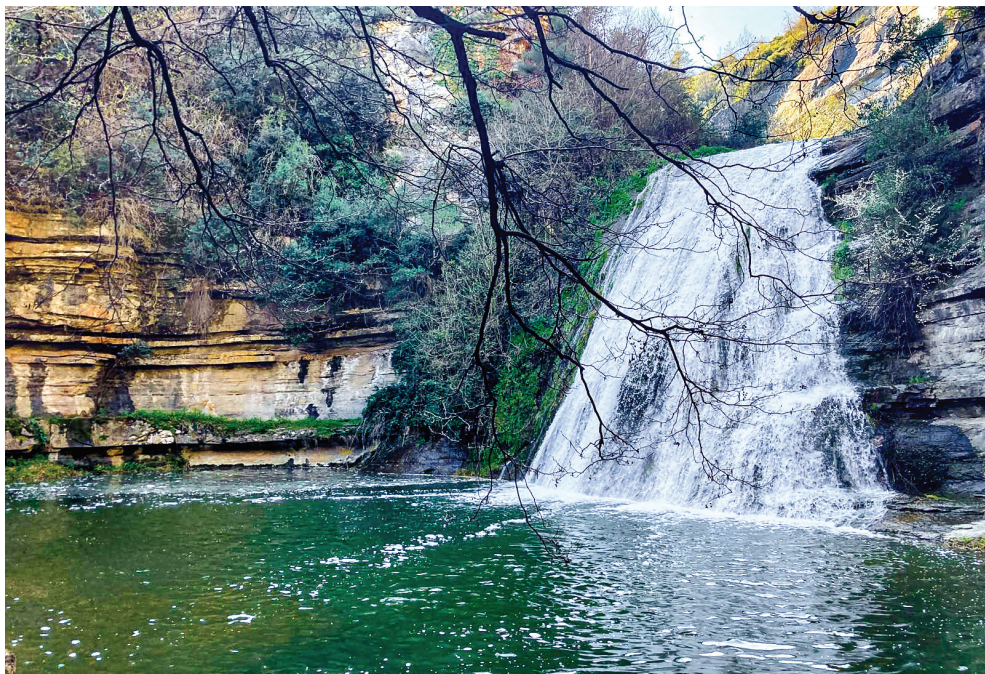

SEAS

Butlletí de la Secció Excursionista
de l'Ateneu de Sant Just Desvern

Núm. 378
Maig/Juny

2025

Gorg Negre a la riera de Sorreigs (Osona). Foto de Fortià Prat.

<https://ateneudesvern.cat/seas/>

Carrer de l'Ateneu, 3 i 5 - 08960 Sant Just Desvern

Adherida a la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC)

— 4 de maig

Matinal al Puig d'Agulles (Ordal), amb sortida de l'Escola Montseny a les 7.30 h

— 9 de maig

Conferència "Canvis d'ús i de paisatge al Montseny, Salvador Llobet" per Josep Maria Panareda, a les 19.30 h a la Sala Piquet

— 11 de maig

Excursions des de Collformic a Sant Segimon i a la Castanya (Montseny), amb sortida del Parador a les 7 h

— 11 de maig

Excursió de la Secció Infantil "Ruta dels bandolers" amb famílies (la Garrotxa)

— 14 de maig

Audiovisual "La força dels Alps Julians" (Eslovènia) de Xavier Bardají a les 19.30 h a la Sala Cinquantenari

— 17 de maig

Sortida de la Secció Jove

— 18 de maig

XLVII Marxa de Regularitat Fulgenci Baños a Osona

— 1 de juny

Excursions a la serra dels Tossals i als entorns de Montclar (el Berguedà), amb sortida del Parador a les 7 h

— 8 de juny

Excursió de la Secció Infantil al Pedró dels Quatre Batlles (el Solsonès) amb famílies

— 8 de juny

Cloenda de les excursions matinals al Far (la Selva) amb dinar al restaurant del santuari. Sortida de l'Escola Montseny a les 7 h

— 7 i 8 de juny

Sortida de la Secció Jove

— 15 de juny

Cloenda de les excursions del cicle temàtic a Falgars (el Berguedà) amb dinar al restaurant del santuari, amb sortida del Parador a les 7 h

— 5 i 6 de juliol

Sortida de Veterans

— 12 de juliol

Sopar de Lluna Plena

— 18, 19 i 20 de juliol

Sortida de Pirineu

Normativa per als articles del butlletí de la SEAS.

- Els articles tindran un màxim de 5 pàgines del butlletí amb les fotografies incloses.

Això vol dir que el text ha de tenir unes 2.350 paraules com a màxim o 11.800 caràcters sense comptar els espais. Cada fotografia ocupa unes 110 paraules (500 caràcters), que s'hauran de descomptar del màxim. Així és que un article de 5 pàgines i 1 fotografia tindrà 2.240 paraules (11.300 caràcters) i un de 5 pàgines i 5 fotografies tindrà 1.800 paraules (9.300 caràcters) com a màxim.

- Els articles s'han de lliurar en format word.

COL·LABORACIONS

Ajuntament de
Sant Just Desvern

Art Floral i Interiorisme

FLORETO

Creu 66. Tel 933723103

CISTELLERIA BALLART

Bonavista 82. Tel 933711364

**IMMACULADA AMAT
FRANCESC HOMEDES**

52 ANYS DE LA MEDALLA D'OR DE LA SEAS AL XIV RAL·LI D'ALTA MUNTANYA DEL CEC, A PINETA (16-18 DE JULIOL DE 1972)

Daniel Cardona Pera

Presentació

A primers de maig de 2024, em vaig trobar a prop del Mercat Municipal el Salvador Pérez German —soci de la SEAS a principis dels setanta del segle passat— que en aquells anys feia força alta muntanya amb el Felip, el Jaume Franco... Feia molt de temps que no coincidíem i em comenta: «Daniel, recordes el Ral·li d'Alta Muntanya al Mont Perdut?» De sobte em venen els records de la duresa d'aquella prova.

En Salvador Pérez (19 anys), Felip Linares (18 anys) i Daniel Cardona (23 anys), ens

vam animar a participar en aquest XIV Ral·li d'Alta Muntanya (16-18 de juliol de 1972) (imatge 1), que organitzava anualment el CEC fins a finals de la dècada dels noranta del segle passat. Ens va animar a participar-hi el Lluís Puntís, president de la Secció de Muntanya del Centre, amb qui ens coneixíem des dels anys 1969-1970, quan vaig ser monitor de la Secció de Jovent del CEC al carrer Paradís. Tot seguit vaig parlar amb el Felip, que ja havia fet l'any anterior l'Aneto amb el grup de la UEC de Cornellà, i el Salvador amb qui acabàvem de realitzar durant la Setmana Santa, i amb una colla de la SEAS, la travessia del Boumort, d'Organyà a la Pobla de Segur. Tots tres ens vam veure amb cor de realitzar aquest ral·li.

Recordo que el viatge amb autobús del dissabte 15 de juliol, de Barcelona (Ronda Universitat) a Pineta (ermita a 1.282 m), passant per l'Aïnsa, va ser molt calorós. Vam acampar a Pineta a prop de l'ermita. Aleshores estrenàvem una nova tenda d'alta muntanya per a 3 persones.

Com ens vam organitzar

Ens demanaven per participar, que tots els excursionistes d'un equip havien de portar a tipus individual: motxilla, piolet i grampons i, a nivell col·lectiu, una corda de 40 metres de 6 mm de diàmetre. A principis de juliol, ens vam entrenar realitzant la travessia: Figaró (8.30 h)-Tagamanent-Pla de la Calma-Coll Formic-Matagalls-Sant Marçal-les Agudes i Santa Fe (17 h). Total 8 h 30 m.

Imatge 1. Pòster de propaganda XIV Ral·li d'Alta Muntanya. CEC. 16-18 de juliol de 1972.

L'organització ens requeria, en un paper, quines ascensions faries aquell dia i et recordava que les ascensions bàsiques s'havien de complir, però si inscrivies una ascensió facultativa i no la feies, penalitzaven amb el doble de punts del seu valor o si arribaves fora d'hora, restava puntuació, així els primers 10 minuts: 5 punts negatius; els 20 minuts: 10 punts i els tercers, 30 minuts: 15 punts...

Es puntuava com a ascensions bàsiques, el diumenge 16 de juliol, des de Pineta (1.282), Llanos de la Larri (1.580 m) i pujar a La Múnia (3.134 m). El temps d'ascensió que donava l'organització era de 6 h 45' i 150 punts més el suplement de 100 punts per assolir-lo. Com a facultativa constava el pic de Tormacal (2.848 m): 3 h 45' i 100 punts. Hora sortida campament 5 h.

Nosaltres, no vèiem clara l'ascensió del Tormacal, també anomenat en occità Soum de Port Beil, així vam realitzar un estudi d'horaris per comprovar si era factible la seva pu-

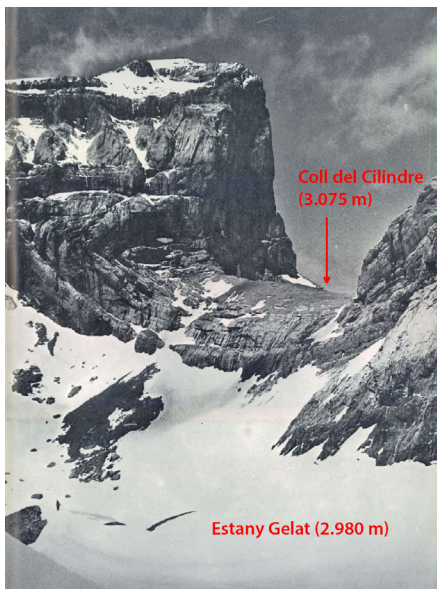
jada, a partir del mapa de l'Alpina del Valle de Ordesa, Vignemale, Monte Perdido¹, però sobretot amb els horaris de la guia Ollivier R. Vignemale- Monte Perdido del CEC² (imatge 2). Definitivament, vam decidir apuntar-nos sols a ascendir la Múnia, ja que realitzar el Tormacal seguint la cresta des de la Múnia o pujar des de baix dels Llanos de La Larri, sobretot la primera opció per la seva dificultat, va ser una rateta per a molts equips. L'amic Josep Lluís Solé, que va fer de control en aquest pic, em comenta que només van segellar un equip quan estaven a mitja baixada, després de tancar el control.

El dilluns 17 de juliol, nosaltres sols programàrem l'ascensió al Mont Perdut. El temps de l'organització d'anada i tornada era de 8.50 h i, vèiem impossible fer els dos cims facultatius: el Cilindre de Marboré (50 minuts) o el pic de Marboré (2 h 10'). Només 1 o 2 equips van fer el Cilindre i cap el Marboré.

Iniciàrem a les 5 h del matí, començàrem l'enlairament de Pineta (1.282 m) al balcó de Pineta (2.520 m), salvant un desnivell vertical de 1.238 m, (8 h 20'), seguirem ascendent al coll del Cilindre (3.075 m) (imatge 3) i baixant a l'estany Gelat (2.980 m), 10.30 h. Arribàvem al Mont Perdut (3.348 m), 11.30 h. La tornada després de pujar altre cop el coll del Cilindre i anar amb compte (hi havia una corda de l'organització per no equivocar-se i anar als seracs de la cara N del Perdut). A partir del balcó de Pineta, vam fer una mica de «Kilian Jornet», vam baixar quasi corrent els 1.238 metres de desnivell fins a Pineta, arribant a les 14.15 h, 25 minuts més del temps de l'organització. Tot i així ens van donar

Imatge 2. Mapa de l'Alpina. 1972. Escala 1:4000. Que ens va facilitar l'organització i Guia Ollivier R. Vignemale- Monte Perdido. CEC. Editorial Montblanc, 1968.

Imatge 3. Pujant al Mont Perdut, coll del Cilindre i l'estany Gelat. Font: J. Senties. El XIV Ral·li d'Alta Muntanya. Un rallye selectiu. Revista Muntanya nº 663, pàg. 189, octubre 1972.

els 190 dels 200 punts, més 100 punts per assolir l'ascensió escollida. Vam fer un desnivell de ± 2.080 metres en 9 h 15'.

El darrer dia, 18 de juliol (abans festiu), el recorregut bàsic era del campament a Bielsa: 13 km amb 2 h 40' (sols puntuava 10 punts) i les 2 ascensions facultatives eren: Chinipro o de La Larri (2.800 m); 40 punts i el Comodoto (2.360 m) en 80 punts. Tots els equips estàvem molt cansats i els que varen sobreviure l'ascensió del Mont Perdut, com nosaltres, vam fer via cap a Bielsa, això donava 10 punts. Sols 2 equips van fer l'ascensió al Comodoto.

La puntuació de l'organització

Complicat, les medalles d'or, plata i bronze no seguien la filosofia de ser tres individu-

alment com en qualsevol prova esportiva, sinó que hi podia haver molts equips amb medalles d'or, plata i bronze. El càlcul que seguia l'organització era calcular la mitjana agafant totes les puntuacions positives dels participants el darrer dia, dividides pel nombre d'equips classificats, 21. Tots els equips per sota d'aquesta mitjana, eren medalla de bronze, mentre que la mitjana superior podien ser medalla d'or o plata. La diferència entre ambdós era que es repetia la mitjana entre les puntuacions positives d'or i plata. La mitja cap amunt eren medalles d'or i per sota, de plata. No sé què ens diria algun matemàtic d'aquests càlculs!!

Com va anar la prova en general i el medaller final

Segons Joaquim Senties³, un dels directors del Ral·li, explica que 74 equips es van inscriure de 23 entitats diferents.

Senties descriu que el primer dia 17 de juliol, amb l'ascensió a la Múnia, ja hi va haver una escabetsxada de la meitat dels equips, entre que 10 equips no varen agafar correctament el camí per pujar als Llanos de Lalarri des de Pineta, la resta el pas del Gat a la Múnia i la gosadia d'algun equip de realitzar la cresta de la Múnia o baixar als plans de Lalarri per fer el Tormacal. Dels 74 equips inicials, a la tarda al tancar els controls, en van quedar 37 i d'aquest sols 10 amb puntuació positiva, ja que com hem dit alguns equips es varen comprometre a fer 2 ascensions (la Múnia i el Tormacal) i només van fer la primera i la segona i els van penalitzar amb el doble de punts a causa de no ascendir-la(-200 punts).

El dilluns 17 de juliol era el plat fort, com hem apuntat més amunt era pujar al balcó de Pineta, coll del Cilindre i Mont Perdut amb un fort desnivell de ± 2080 metres. Dotze

dels equips, a causa del cansament del dia anterior, es quedaren a les tendes o pujaren com a màxim alguns fins al balcó de Pineta. Així, al final del dia signaren 25 equips -3 equips fora de temps = 22 equips.

Senties explica que un equip del CEC en context de pujar al Comodoto, que puntuava la darrera etapa i, que fins aquells moments eren medalla d'or, van arribar fora de temps. Final 21 equips.

Sols 10 equips van tenir puntuació positiva al final. Entre ells, nosaltres.

Recordem que en un primer moment érem medalla de plata, fins i tot sortia al nostre Butlletí⁴, i en el número següent de setembre-octubre, rectificava com a medalla d'or⁵. Sembla que la causa va ser que l'equip del CEC, el van desqualificar i sembla que nosaltres vam ocupar la darrera plaça de les medalles d'or.

Al medaller final, dels 21 equips en van sobreviure 2:

Medalla d'or, 8 equips: Grup Excursionista Muntanyenc de Tarragona; Secció Excursionista Ateneu Santjustenc (imatge 4 i 5); CE Martinenc de BCN; Centre Excursionista d'Olot; Centre Excursionista Àliga de les Corts; 2 equips de la UEC Barcelona i AAE-EMI de Valls.

Medalla de plata, 3 equips: Agrupació Excursionista de Catalunya; UEC de Barcelona i CE Poblet de Barcelona.

Medalla de bronze, 10 equips: Grup Excursionista Muntanyenc de Tarragona; Agrupació Excursionista Muntanya de Barcelona; 2 equips de la UEC Barcelona; Centre Excursionista de Badalona; 3 equips de l'Agru-

*Imatge 4.
Medalla d'or.
XIV Ral·li d'Alta
Muntanya CEC.
16-18 de juliol de
1972.*

*Equip SEAS:
Felip Linares,
Salvador Pérez i
Daniel Cardona.*

pació Excursionista Talaia de Vilanova i la Geltrú i 2 equips del Club Muntanyenc de Sant Cugat del Vallès.

Important tenir en compte que no hi havia una medalla per equips, sinó una per a cada component. .

Què recordem?

Els dies 19 i 25 de juny del 2024 ens vam trobar els tres components de l'equip, per veure què recordàvem.

- La corda al costat esquerre pujant al coll de Marboré, amb boira, mentre escoltàvem la caiguda dels seracs de la cara N. del Perdut. Salvador i Daniel.

- La pluja de la nit 17-18 juliol, "ens va entrar aigua a la tenda, però estàvem tan cansats, que passàvem una mica". Salvador.

- Anàvem una mica de «pringats», segons el Salvador, i ens fa memòria de 2 moments: El primer, és que gairebé tots els equips portaven equip de suport, que els preparaven el sopar, quan acabava la jornada, i el segon, en la darrera etapa, Pineta-Bielsa, la majoria d'equips anaven amb una motxilla d'atac i el pes gros el portava un camió. No ens en vam assa-

bentar i vam portar tot l'equip a l'esquena (incloses la tenda i la corda).

- Baixant del coll de Marboré, en Kildo Carreter ens assenyalava el camí del descens a causa de la quantitat de neu, cap al balcó de Pineta. Daniel.

- No vam fer servir cap vegada la corda que portàvem de 40 m. Felip i Daniel.

- La baixada del balcó de Pineta, corrent. Daniel.

...Epíleg

En el nostre Butlletí⁴, l'equip SEAS signava una editorial amb el nom «Rallye» i comentàvem «... va ser un rallye selectiu, sobretot a nivell físic, però sí que cal esmentar que els temps donats per l'organització eren iguals o inferiors a la guia R.Ollivier «Vignemale-Monte Perdido» i, aquests estan estudiats sense tenir en compte les parades de descans, ni ganyipades... era un preludi en un futur de les ultra raids? Ah!! Fins i tot La Vanguardia⁶ es va fer ressò de l'efemèride.

Imatge 5. Local de la SEAS. Components del XIV Ral·li d'Alta Muntanya CEC, 1972. Felip Linares, Daniel Cardona i Salvador Pérez, 26-6-2024. Foto de Jordi Gironès.

Malgrat tot, aquesta medalla d'or no va tenir gaire ressonància a la secció, en ple canvi i, fins i tot al nostre Butlletí, es discernia si havia de ser el portaveu de l'Ateneu o de la SEAS. El 26 de març del 1972 vaig ser elegit com a vocal de Muntanya, en la Junta que presidia en Fulgenci Baños i, em vaig proposar activar la formació en Alta Muntanya, a partir de diversos cursets, i comprant nou material: tenda isotèrmica, corda⁷. Vaig parlar amb en Lluís Puntis del CEC perquè m'orientés, ja que hi havia a la nostra secció més activitat en espeleologia que alta muntanya. Després del ral·li, a l'estiu vam preparar el 1r Campament d'Alta Muntanya, als Plans de Boavi, amb ascensions a la Pica, Monteixo, Medacorba... Tampoc en el llibre dels 75 anys de la nostra secció no vam saber vendre la importància de la medalla, potser com descriu el Felip «vam acabar desenscisats i desmotivats a repetir-la».

Bibliografia

1. Mapes. Valle de Ordesa, Vignemale, Monte Perdido, Escala 1:40.000. Granollers 1971. Ed. Alpina.
2. Guia. Ollivier R. Vignemale- Monte Perdido. CEC. Editorial Montblanc.1968.
3. J. Senties. XIV Rallye d'Alta Muntanya, un rallye selectiu. Muntanya núm. 663, vol. 84, octubre, pàg. 188-191. 1972.
4. Sense signar, probablement «equip SEAS». Rallye. Butlletí SEAS núm. 68, pàg. 1-2, Juliol-Agost 1972.
5. Rallye CEC. Butlletí SEAS, núm. 69, pàg 1 de setembre-octubre 1972.
6. Por la región del Monte Perdido, se desarrolló el XIV Rally de alta montaña. Ocho equipos participantes merecieron medallas de oro. Hemeroteca de La Vanguardia, dimarts 1 d'agost de 1972, pàgina 42.
7. Sense signar. Possiblement de Rafael Malaret. Responsable del Butlletí. Alta Muntanya a la SEAS. Núm. 68, pàg. 5, juliol-agost de 1972.

SORREIGS I LA PROTECCIÓ DEL MEDI NATURAL

Ramon Prat Bofill

«Els rius majors, o sigui aquells per on s'esmunyen salmons i altres peixos marins o per on tal volta passen xarxes o qualsevol mena de comerç naval, que ningú no els tanqui completament contra el profit comú de molts vetllant únicament pel seu interès particular.» *Liber iudiciorum*, s. VII, fou vigent a Catalunya.

A primeres hores del matí del diumenge 6 d'octubre de 2024, tot just sortits de Sant Boi de Lluçanès, els amics de la Secció Excursionista de l'Ateneu Santjustenc (SEAS) gaudim de la pau, la tranquil·litat i la transparència de l'aigua de la riera de Sorreigs, un petit curs fluvial que neix a l'altiplà del Lluçanès, davalla cap a la Plana de Vic i desemboca al riu Ter.

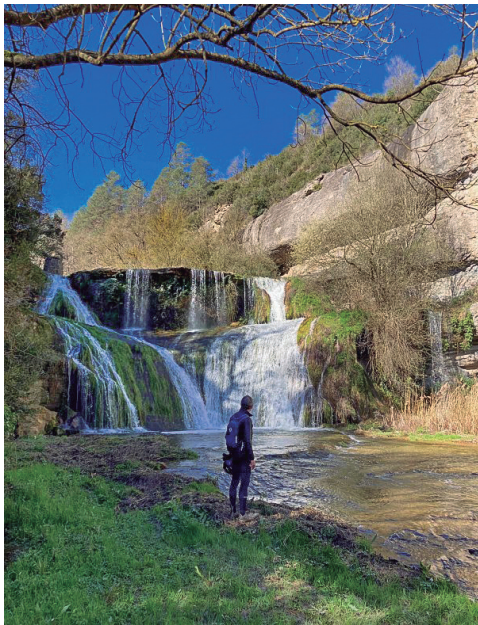
L'aigua de Sorreigs transcorre tranquil·lament entre boscos i camps de conreu, i prop de granges i cases de pagès. Però lamentablement, com ha passat en d'altres rieres, torrents i rius del país, Sorreigs ha estat en algun moment afectada per l'acció humana. Per desgràcia, les repercussions de l'activitat agrària, domèstica o industrial no han estat innòcues per a les conques fluvials. I aquest és el cas d'aquesta meravellosa i alhora enigmàtica riera, nascuda a la font del Parrot, al vessant de ponent d'Els Munts (1.059 m), i que amb l'aportació de les aigües d'altres fonts i recs del seu entorn s'acaba formant a migdia del municipi de Sant Agustí de Lluçanès. D'allà, Sorreigs davalla poc a poc envers Sant Boi de Lluçanès i Sobremunt, i, havent resseguit els fondals de la serra de Sant Ponç, tomba

cap a llevant entre feréstegues boscúries i paratges encinglerats cap al Salt dels Guiterons, el Salt de la Cabrida i el llegendari Gorg Negre, per enfonsar-se finalment a la sotalada entre Sant Martí Xic i Santa Perpètua. Ja a la plana, desemboca al Ter a l'indret de La Gleva.

La defensa del medi ambient

Què va passar a Sorreigs? Doncs que en el darrer decenni del segle passat, una factoria tèxtil de Sant Bartomeu del Grau (Osona) va contaminar aquesta riera, aigües avall, amb l'abocament de productes tòxics, fet que va donar lloc a un inaudit i rellevant procés penal que va acabar amb una dura condemna per delicte contra la salut pública i el medi ambient. La pena imposada a l'acusat com a autor responsable del delicte va ser de 4 anys i dos mesos de presó menor i multa de 7,5 milions de pessetes. Així mateix, i per la via de la responsabilitat civil, se'l va condemnar a una indemnització al Grup de Defensa del Ter per a reparar els danys causats a la riera i per restituir-la al seu estat de vida anterior a la contaminació.

Els fets de Sorreigs van ser greus, tant pels danys ecològics com per la severa resposta penal que van tenir. Però encara cal afegir-hi una qüestió més: al marge dels fets particulars, el que va tenir especial rellevància en tot aquest procés va venir del fet que l'acció de la justícia penal es desenvolupés plenament en l'àmbit de la protecció del medi ambient, de l'empara del marc natural on s'esdevé la vida, tot complint amb la voluntat de l'art. 45 de la Constitució. Contextualitzem-ho.

Salt de la Cabrida. Foto de Fortià Prat.

L'acció protectora dels recursos naturals i del medi ambient per mitjà del Codi Penal és força recent. Una modificació d'aquesta llei l'any 1983 va introduir l'anomenat delictes ecològic, de contaminació ambiental. L'article va tipificar penalment per primera vegada determinades conductes agressives contra el medi ambient en general i sempre que aquestes posessin en perill la salut de les persones. Aquesta regulació penal de 1983 va ser qüestionada pels seus defectes tècnics i perquè es va considerar que la formulació s'acostava més a la d'un delictes contra la salut pública que a la protecció del medi ambient com volia la Constitució Espanyola. A la pràctica, aquest article va tenir una aplicació escassa.

La tipificació nova tècnicament, completa i ajustada a la voluntat constitucional del

delictes contra el medi ambient com a espai on es desenvolupa la vida es va incorporar a l'ordenament jurídic espanyol amb la promulgació del Codi Penal de 1995, amb uns articles que castiguen amb penes de presó aquells qui, entre altres conductes, facin abocaments que causin danys a la qualitat de les aigües, que perjudiquin l'equilibri dels sistemes naturals i que creïn un risc de greu perjudici per a la salut de les persones.

Per quins motius una conducta antijurídica com la descrita, que lesiona el medi ambient, no es va tipificar com a delictes fins fa relativament tan pocs anys? I una altra pregunta: abans d'aquesta regulació penal els anys 1983 i 1995, l'ordenament no prohibia aquest tipus de fets?

Intentem respondre la primera de les qüestions. Els valors i principis que regeixen la convivència social i l'activitat humana canvien amb el temps, i el Codi Penal, en la mesura que els protegeix, s'hi va adaptant. Així, doncs, a mesura que avançava la segona part del segle XX, la presa de consciència sobre la necessitat i importància d'un medi ambient de qualitat per a la salut es va anar enfortint i generalitzant, i les constitucions dels nous estats socials hi van anar de costat. La Constitució Espanyola de 1978, en aquest grup de constitucions modernes (Alemanya, Itàlia, Àustria, Portugal,...), va incloure com a principi rector de la política social de l'Estat el reconeixement del dret de tothom a disposar d'un medi ambient adequat per al desenvolupament de la persona i el deure de conservar-lo (art. 45). Alhora, va adreçar als poders públics el mandat de vetllar per la utilització racional dels recursos naturals i de defensar i restaurar el medi ambient. I el que és més important, per no deixar inoperatives i sense eficàcia aquestes previsions, la Constitució va establir l'obligació als po-

*Riera de Sorreigs a les Fosses (Sobremunt).
Foto de Ramon Prat.*

ders públics (Parlament i Govern) de fixar sancions penals o administratives per als infractors de l'adequada utilització dels bens naturals. I això és exactament el que va fer el Codi Penal uns anys després, de manera que aquells abocaments de productes nocius procedents d'indústries o d'activitats agrícoles i ramaderes que durant molts anys s'havien fet en rieres, rius o clavegueres i que havien passat desapercebuts pel dret, van passar a ser catalogats per l'Estat de conductes antijurídiques penals o administratives, segons la seva gravetat, amb la consegüent reprovació en forma de sanció, en alguns casos, i en els més greus, en forma de privació de la llibertat. Segurament que l'empresari de la factoria tèxtil de Sant Bartomeu del Grau no va estar prou atent a advertir la gravetat de la seva conducta, i el 1997, pocs anys després de ser aprovada la

reforma del Codi Penal, era condemnat com a culpable d'un delicte ecològic. Es confirmava que abocar productes contaminants a qualsevol curs fluvial era reprovat socialment i castigat.

Tinguem present que la protecció penal de l'entorn natural va aparèixer vinculada sobretot a la intensificació de l'activitat industrial produïda després de la Segona Guerra Mundial, fet que va ocasionar forts efectes negatius sobre la natura i que va donar lloc al naixement d'una consciència social molt preocupada per la necessitat de preservar-la. En pocs anys es va instal·lar, sobretot a Europa, la inquietud i el temor generalitzats pels efectes sobre la salut i el benestar de les persones d'un medi ambient en males condicions. El resultat immediat va ser la convocatòria de la Conferència de les Nacions Unides sobre el Medi Ambient Humà, de juny de 1972 a Estocolm, que va esdevenir la primera gran trobada per tractar dels problemes ambientals del món i per mirar de trobar-hi solucions. Va acabar amb una Declaració de 26 principis sobre els drets i deures dels humans envers el medi natural, i amb un Pla d'Acció per al Medi Ambient amb 109 recomanacions referents a contaminació, gestió dels recursos naturals, medi ambient i desenvolupament, educació sobre el medi ambient, entre altres. La Conferència d'Estocolm va tenir molt impacte en la sensibilitat política internacional, i va ser a partir d'aleshores que diversos països del món van anar creant òrgans o ministeris de medi ambient a les seves administracions i van començar a aprovar lleis protectores del medi natural. A Espanya, l'esperit de la Conferència d'Estocolm es va materialitzar en el mandat constitucional de l'art. 45 al qual ens hem referit i en les posteriors modificacions del Codi Penal.

Ens queda per respondre la segona de les qüestions que hem plantejat més amunt: abans de la tipificació penal de la conducta, la llei no prohibia aquest tipus de fets? La resposta és afirmativa. De fet, les lleis penals sempre havien castigat aquestes conductes, però ho feien com a delictes contra la salut pública, de danys contra la propietat o contra els recursos naturals que l'home necessita per a la vida, que en la seva aplicació protegien indirectament elements del medi ambient. Eren figures o tipus penals no pensats per salvaguardar el medi ambient com a tal realitat, sinó per protegir aquests béns jurídics mencionats: la vida, la salut o la propietat.

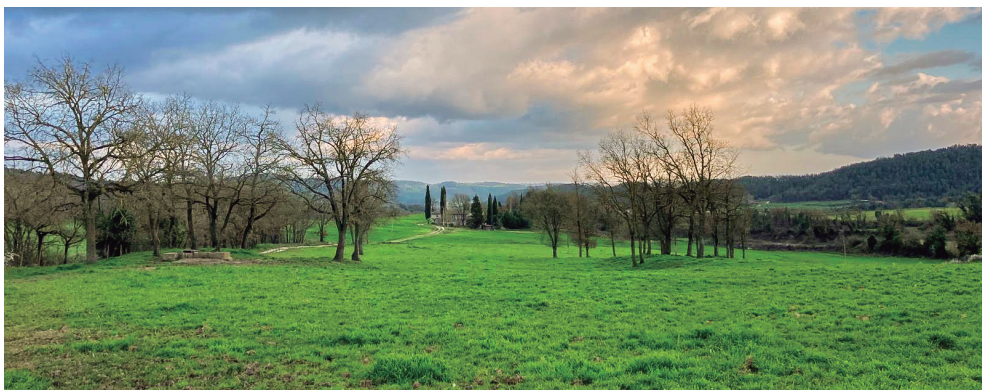
No va ser fins que la consciència social no va desenvolupar el concepte de medi ambient amb la consegüent necessitat de preservar-lo per al desenvolupament de les persones, que no apareix, lògicament, el delicte que el protegeix. El dret penal ha passat de penalitzar com a delictes contra la salut, contra la propietat o contra els elements naturals que són font de riquesa per a la vida, a castigar els danys a qualsevol dels elements del medi

natural o del medi ambient pel fet de ser l'espai per al desenvolupament de la persona, per ser font de salut i de benestar i de continuïtat de l'home al planeta. El canvi és significatiu, i les conseqüències, molt importants a tots els nivells.

Sorreigs avui

En poc més de trenta anys, la riera de Sorreigs ha passat de l'anonimat a ser un espai natural protegit conegut al país, un recurs natural inclòs en part dins el Pla d'Espais d'Interès de la Generalitat i integrant de la Xarxa Natura 2000.

Preocupats per la notable afluença d'excursionistes i de visitants, institucions i veïns de Sant Agustí de Lluçanès, Sant Bartomeu del Grau, Sant Boi de Lluçanès, Santa Cecília de Voltregà i Sobremunt, van impulsar el 2022 el projecte «Sorreigs: una mirada al futur», amb l'objectiu de comprometre municipis i habitants de la zona a preservar aquest patrimoni natural a partir d'un procés participatiu en diversos pobles del Lluçanès que va acabar amb un acord sobre diferents accions per custodiar i preservar aquest entorn natural.

Alta vall de la riera de Sorreigs (Sant Agustí de Lluçanès). Foto de Ramon Prat.

ASSEMBLEA DE LA SEAS 2025

Agustí Revilla Briongos

El dissabte, dia 1 de març, els socis de la SEAS ens varem reunir a la sala Piquet de l'Ateneu per a celebrar l'assemblea anual. No hi ha canvis en la composició de la Junta Directiva de la SEAS.

La presidenta Romi Porredon dona la benvinguda als assistents amb unes paraules de Pompeu Fabra sobre l'excursionisme i manifesta que la Junta treballa amb tenacitat, coordinació i empena. Durant l'any 2024 s'han organitzat 63 actes amb la participació de 2.580 persones i una mitjana de 38 participants per acte organitzat.

També mostra la satisfacció d'anunciar la incorporació de 14 nous socis, havent passat de 377 a 391, especialment en les seccions juvenil i infantil. Malgrat això, la piràmide d'edats mostra que el 51% dels socis estan entre els 60 i els 80 anys.

A continuació passa la paraula als portaveus de cada comissió perquè exposin un resum de les activitats realitzades durant el període 2023-2024 i anunciïn les novetats que s'han programat per al nou curs.

1. Butlletí. Durant l'any 2024 s'han publicat els sis Butlletins programats gràcies a la col·laboració dels socis que envien els seus articles. Encoratgem tots els socis a continuar aportant articles. A més, la taula de redacció ha organitzat una exposició amb les fotos guanyadores dels "25 anys de Concurs Fotogrà-

fic de la SEAS" i continua treballant per millorar l'accessibilitat i lectura digital i interactiva del Butlletí. La Teresa Reverter s'ha afegit al grup de redacció.

2. Excursions. El programa anual d'excursions de l'entitat és molt ample i es pot consultar al Web. Es va plantejar la conveniència d'endarrerir la data de la sortida a la neu degut al fet que els dos darrers anys no hi ha hagut prou neu per fer aquesta activitat.

3. Concurs Fotogràfic. Enguany, per primera vegada, s'ha fet en format digital. Aquest canvi ha comportat un notable increment de la participació amb 29 concursants i un total de 86 fotografies.

4. Secció Jove. S'han incorporat 4 nous socis i actualment són disset membres amb una mitjana d'edat de 27 anys i una mitjana d'onze participants per activitat. Per primera vegada han participat i finalitzat la Travessa Matagalls-Montserrat i ja estan treballant en el programa per a celebrar el cinquè aniversari de la Secció. Busquen iniciatives que donin difusió a la secció i formes de finançament. Tot un repte.

5. Secció Infantil. La formen 25 famílies amb un total d'uns 80 membres. A les sortides organitzades hi han participat una mitjana de 45 membres per activitat. Agraïeixen la col·laboració que reben de la Secció Jove. Un dels seus objectius per a aquest curs és potenciar la partici-

pació infantil en la propera cursa Mitja Desvern.

6. Mitja Desvern. El Patronat de Collsero-la limita a 500 el nombre de participants adults en aquesta cursa, un objectiu que ja es va assolir l'any passat. Aquest any volen aconseguir incrementar la participació infantil fins als 200 infants.

Un punt important i força debatut pels assistents a l'assemblea va ser el relatiu als "Canvis en la gestió econòmica i administrativa" que proposa l'Ateneu.

La Junta informa que l'Ateneu vol unificar les bases de dades dels socis, la gestió de cobraments i pagaments d'activitats i les eines de difusió. En definitiva, es vol implementar una única comptabilitat econòmica i administrativa de les seccions. Alguns socis manifesten la seva preocupació per la probable disminució de l'autonomia de la SEAS tant en l'orga-

nització d'activitats com en la utilització dels seus recursos i excedents. La Junta manifesta que estan treballant ambdues Juntes amb un bon enteniment i amb l'objectiu que aquests canvis siguin positius per a tots.

A continuació es presentà la memòria econòmica de l'any 2024 i el pressupost del 2025. Els dos documents van ser aprovats per unanimitat per l'assemblea. Finalment es presenten dues novetats per al nou curs 2025: la primera és que es vol desenvolupar una activitat d'esquí de muntanya i la segona és la publicació d'un llibre sobre els 50 anys de cicles de conferències i excursions.

En el torn de paraules un soci suggereix que la publicació d'aquest llibre es faci en format imprès i en digital, per tal que pugui arribar a un públic més nombrós. L'assemblea finalitza amb els socis brindant pel nou curs 2025

Moment de l'assemblea que Joan Urpinell comenta el balanç econòmic. Foto de Conxita Cañas.

ACTIVITATS DE LA SEAS DELS MESOS FEBRER I MARÇ DE 2025

Cicle "50 anys de conferències i excursions" Excursió a Figuerola d'Orcau (el Pallars Jussà)

07/02/2025 - Conferència "La fi del comtat de Pallars" per Àngel Casals a la sala Piquet amb una bona assistència.

09/02/2025 - L'excursió llarga fou una circular des de Figuerola d'Orcau de 13,6 km de recorregut amb un desnivell de 240 m, passant per uns búnquers i nius de metralladora de la Guerra Civil, jaciments paleontològics, Sant Pere Màrtir i pels estanys de Basturs. La curta va consistir en un itinerari de 8,5 km i 252 m de desnivell des de Sant Pere Màrtir a Isona passant per l'obac de la Posa i el seu Parc Cretaci. La cultural va visitar Isona i Sant Romà d'Abella. Amb un total de 43 participants.

Secció Jove Excursió a Santa Fe d'Organyà (l'Alt Urgell)

09/02/2025 - Ruta circular a la muntanya de Santa Fe d'Organyà des del poble d'Organyà, amb una participació de 14 joves.

Matinal al pic de Solius (el Garraf)

16/02/2025 - Itinerari circular amb inici i final a Begues, cabana de pedra seca, antenes de Pla Llacuna, Les Solius, les Burigues, Mas Grau, la Creu de Coll Fitó o de Fe i retorn a Begues amb 16 participants.

Secció Infantil Sortida a la neu

15-16/02/2025 - Sortida a la neu al refugi de Cap del Rec (Cerdanya), amb una assistència de 44 persones entre nens/nenes i pares.

Conferència

28/02/2025 - Conferència "El destacament penal de Coll de Nargó (1942-1944)" per Nil Boix a la sala Piquet amb 88 assistents.

Assemblea de la SEAS

01/03/2025 - Assemblea de la SEAS a la sala Piquet amb una assistència de 43 socis.

Cicle "50 anys de conferències i excursions" Excursions a Fumanya i serra de Confós (el Berguedà)

07/03/2025 - Conferència "Fumanya: de mina de carbó a cel obert a jaciment paleontològic" per Rosa Serra a la sala Piquet amb 61 assistents.

09/03/2025 - L'excursió llarga fou a la serra de Confós des de Fumanya i, per altra banda, hi hagué una de mitjana i una de curta circulars des de Fumanya. La cultural consistí en un recorregut més curt des de Fumanya. Amb un total de 33 participants.

Secció Jove Sortida a la vall del Madriu (Andorra)

15-16/03/2025 - Recorregut de la vall del riu Madriu fins al refugi de l'Illa amb anada i tornada des d'Engolasters, amb una participació de 7 joves.

Matinal a la serra de les Lluernes (Montserrat)

16/03/2025 - Itinerari circular amb inici i final al monestir de Montserrat, Sant Benet, coll de Sant Salvador, coll de la Canal Plana, serra de les Lluernes, pla dels Ocells, Pas dels Francesos i retorn, amb 6 participants.

ACORDS DE LA JUNTA

Reunió del 3 de Març de 2025

Altes: Bernat Cardona Peiró (1336) alta 11/2/2025, Quim Joancomartí Cortès (1337) el 26/2 i Eduard Gauthier Gil (1338) el 27/2

Baixes: Cap

— La reunió es dedica bàsicament a analitzar l'Assemblea celebrada l'1 de març en què hi van assistir 43 socis, i tot seguit es revisa l'acta per aprovar-la en junta i enviar-la posteriorment a tots els socis.

— S'informa que ja està programat pel 14 de maig a les 19.30 h el documental "Eslovènia" de Xavier Bardají sobre una sortida de muntanya d'estiu feta per gent de la SEAS.

Aclariment de la Taula de Redacció:

L'autor de la fotografia de la portada del butlletí 377, corresponent a la Matinal Literària del 9 de juny de 2007 dedicada al "Camí de l'exili", és en Joaquim Carbonell. En aquell moment desconèixiem l'autor i es va ressenyar com a fons de la SEAS.

Reunió del 7 d'abril de 2025

Altes: cap

Baixes: Maria Floriach (1322)

— Transcorreguts 5 anys d'ençà de la creació de la Secció Jove, els components tenen previst fer diverses activitats per aconseguir fons per celebrar-ho l'any vinent. Una de les primeres serà preparar ells el vermut de la Festa Major de l'Ateneu de maig i una altra tenir dues barraques a la Festa Major de Sant Just de l'agost.

— Després d'haver fet tot el traspàs d'informació de l'antiga web, ubicada al santjust.org, i haver-la creat dins de la web de l'Ateneu, es demanarà a l'Ajuntament que elimini ja la web www.santjust.org/seas i tots els seus arxius agraint la facilitat donada durant tots aquests anys per haver pogut disposar d'un espai on penjar la web a internet.

— S'accepta una proposta d'incloure a la web un apartat sobre transparència on col·locar les dades bàsiques de la nostra Secció com serien: NIF (Ateneu), registre al Consell Català de l'Esport, legalització com a entitat excursionista l'any 1967, funcions de la Junta i de l'Òrgan Directiu, reglament intern, actes d'assemblees recents i darreres memòries.

— S'acorda proposar l'emissió del documental "Montserrat integral 107" que recentment va divulgar Òmnium. L'emissió la faria aquesta entitat i la SEAS hi participaria com a col·laboradora. La difusió es faria a tots els nostres socis.

BUTLLETÍ DE LA SEAS. ANY 92. No. 378

Taula de redacció — Leonci Canals, Maria Garcia, Jordi Gironès
Ramon Prat, Teresa Reverter i Agustí Revilla

Autoedició — Leonci Canals

Tramesa — Elisabeth Bart

Disseny — Toni Royo

Correcció de textos — Servei Local de Català de Sant Just Desvern

Impressió — [B...] gràfic

ÍNDEX

Portada — Gorg Negre.

02 — Calendari

03 — 52 anys de la medalla d'or de la SEAS al XIV Ral·li d'Alta Muntanya del CEC, a Pineta (16-18 de juliol de 1972), per Daniel Cardona

08 — Sorreigs i la protecció del medi natural, per Ramon Bofill

12 — Assemblea de la SEAS 2025, per Agustí Revilla

14 — Activitats de la SEAS dels mesos de febrer i març de 2025

15 — Informació de la SEAS

SEAS, entitat esportiva núm. A01824

Pujant al Cap de la Solana (el Berguedà, 9 de març de 2025). Foto de Francisco Moreno.

Butlletí de la SEAS

Núm.378 Maig/Juny